

POSLANICE OBIČNIM LJUDIMA

MARKO POGAČAR

SADRŽAJ

POSLANICE OBIČNIM LJUDIMA	1
Vrtlaru	2
Krojačicama (u pogonima i kod kuće)	3
Permanentna revolucija jezika ljubavne poezije. Umornim trokclistima	4
Običnim ljudima	5
Pekaru	6
Every woman adores s facist (snenim kućanicama)	7
Ribaru (svima nama)	8
Pristaješ mi kao protupožarna brigada Mojsiju (obrambenim igračima)	9
Zubarima	10
Kratki prilog kritici suvremenog urbanog pojma slobode (biciklistima)	12
Graditeljima drvenih instrumenata (andante mesto)	13
Nikoga ne uznemirujte (trgovačkim putnicima)	14
Susjedima (moje meso je jutros spuštена zastava)	15
Izgubljenim polovicama (nasilno prekinuta pjesma)	16
To što su uloge izmijenjene ne znači da si svemoćan (konobarima)	17
Skretničarima	18
JOŠ PJESAMA O CHARLESU MANSONU, ČELAVLJENJU I DRUGOM	19

Sportski predmet	20
Bog je sisata telefonistica koja ti maznim glasom kaže da si birao broj koji se ne koristi	21
Put vode	22
Minestrone	23
Obilježavanje stvari	24
Napravi od toga pravilo	25
Zidar	26
Imali smo kuću	27
Zašto ne volim krijesnice	28
Dok tražim prvu rečenicu	29
 SVEŽDERI	 30
Vratio sam se tebi	31
Surfin' USA	32
Korčula	34
Iznutra mrtvi irvasi	35
Manifest negativne (est)etike. Prvi prolog	36
Lijepo je	37
Govoriti u tuđoj zemlji	39
Dolje	40

Tvoje zgusnuto sunce	41
Univerzalna pjesma koja slučajno počinje državnom službom	42
NITKO NA TAVANU	44
Zrak	46
Pjesma tijelu	47
Neprevodivi siječanj	48
Ako pišaš po Šalamunu vrati ti se u lice, smrt	49
Pisati bez tragedije	51
Nitko na tavanu	54
Posljednja pjesma	56
O autoru	58
Impresum	59

POSLANICE OBIČNIM LJUDIMA

VRTLARU

Šipak pupa u lijehama, nitko ne iznosi mišljenje,
smokve, suhe i svježe,

jedne i druge šuplje od kljunova, nad glavom izostanak zemlje,
što je nebo. strašilo više ne radi što bi trebalo.

krivulje produžuju vrijeme, ali ga ne čine ispunjenim. precizne,
kao telefonske žice koje nas prisiljavaju na bliskost, povezuju

s drugim bićima. strašilo funkcionira na sasvim suprotan
način od telefona. jutros je pas ispio srž iz njegovih nogu

i ono je palo, karbonizirani križ pred crnačku kuću, odjeća
koju ne možeš skinuti. takav je mehanizam prirode:

sve što smo zasijali nikne, bez obzira na sitne zapreke, duga
popodneva, i unutarnju ravnotežu, svi uvijek kažu: naravno

i ništa ne znači svo trenje uloženo u pretvorbu ljubavi u beskonačno
male pakete života: šipak osušen, vrijeme produženo i čisto,

zemljina otvorena ponuda da me voli trune u mojim prsima, svugdje okolo
slobodni samoglasnici, dlanovi, korov i mnogo više.

KROJAČICAMA (U POGONIMA I KOD KUĆE)

Staza sićušnih uboda, skica tek opisanog novog kontinenta.
ako je slijediš naučiš

kako od tkanine nastaje sustav. izlazak iz apstrakcije:
svijet je odraz već postojeće mape, umjesto obrnuto –

već znate, nevolje s parkirnim mjestima, jagodice u krvi,
listopad, očekivana navala s neba. odjeća umrljana tijelom.

i taj hram napušten, na jednu noć pretvoren u vino, u kruh
koji se drobi, za sobom

ostavlja mrvice koje će vas, kada se jednom sve završi
sigurno odvesti kući, sačuvati oči od kljuvanja, dušu od druge

duše i uši; od Barbare Streisand koja se savija, kao vodovodna
cijev u židovskoj četvrti i povraća, uvijek povraća kišu.

tako kontinent, kao fantasy roman, postane zauvijek istrošen,
svi njegovi sisavci u tvom zlatnom albumu

ljube se preko plastike i nikad, nikad jedan drugoga ne progutaju.
konfekcija se nadvila, poput sjene, nad ispražnjenu ljušturu tijela.

sve se napelo. staze više ne vode nikuda, šavove požderu ptice
i one preparirane poslije padaju na grad, poput kljunastog snijega, sve

umire; ali tisuću godina žive disco kraljevi, čvrsti, visoko uzdignuti –
ni jednu smrt ne bi moglo odsvirati: gudalo na tom grlu.

PERMANENTNA REVOLUCIJA JEZIKA LJUBAVNE POEZIJE. UMORNIM TROKCISTIMA

Kako, godine 2007., pisati ljubavnu poeziju?
ovo je vrijeme gusto od ljubavi.

svi nas, naime, umjereno vole.
teorija govori o potpunom izostanku kretanja.

tržište kaže: ako govoriš o ljubavi,
govoriš o bogu, ili obrnuto.

Pogačar misli: sve je bog = bog je ništa.
bombarder prepun opasnog značenja.

ali negdje u kutku te ljubavi, kada je pritisneš uz zid,
izrasta nešto bezrezervno.

rezervat uzimanja i davanja.
i u njemu baobab čijom se krošnjom uspinješ k nebu.

na kraju znaš: jedina strašnija stvar od fašizma
je umjereni fašizam.

OBIČNIM LJUDIMA

Tvrđava opkoljena konačnim nebom, ispunjena.
tako sam tada vidio orah.

neprobojni kovani oklop. gotovo da bih mogao reći:
Poundov stih.

poznavati ga iznutra značilo bi vidjeti utrobu konja,
ako bi konj bio pamćenje svijeta.

zatim sam orah vidio kao loptu. tu se još
nije bila rodila bolest. Krist je imao boju breze

i moja majka je bila Cortes, jedno s konjem, božanstvo –
nebo je parala udarcem šake.

ali bez mita, baruta i boginjama zatrovanih stvari.
stroj je od srži pravio zlatnu rijeku

koja je sipala po mojim rukama, i svaki put kada bih
prstima kroz nju prošao osjetio bih da mogu stati,

pupajući
promatrati kako moje ruke poprimaju opasni, ljudski oblik.

PEKARU

Svakog jutra prethodiš stvarima
kao što neke druge stvari prethode tebi.

razvučeš noć do krajnjih granica
i raspeš goruće grožđe po nebu.

a kada zorom proviriš iz najtoplije sobe
jutro je već sjajno i prostrto, mrak se zatvorio,

sićušno mišje govno, u svježi kruh.
dobro zdravlje našeg naroda ovisi o tebi.

kada ustaneš sa šišmišima na lijevu nogu
i u brašno umiješaš žučljivu pljuvačku

svi ti oprostite, jer to je žuč radničke klase,
jedan do drugog: gejziri izvire u kutu usne.

Penelopa koja pakira život iz žita.
jednokratnu odgodu iseljenja, konačne deložacije.

ali svi tvoji prosci dolaze iznutra. progutao si ih
kao rumeni Kron, i sada čekaju da ih napojiš

vlastitom noći. i kada na kraju samoga sebe strpaš u kruh
i budeš klizio grlom prema uvijek gladnom trbuhu

pokosit će te miris posljednjeg vrenja, nesumnjivo
poziv na pobunu, i sve ćeš ih ispovraćati žive.

EVERY WOMAN ADORES A FASCIST (SNENIM KUĆANICAMA)

Žarulje, kugle svjetla na nebu umjesto sunca. jednog dana
od gledanja gore tek tako oslijepiš.

više ne vidiš zidove. prašina odluči spustiti
mrtvu koloniju na tvoje lice. ali ni ono što izgleda živo

uglavnom to više nije, nešto je umrlo između očiju,
to više nisi ti koja govoriš. špageti vriju u loncu. pobuna

mlohavih cijevi, bezbrojnih, opasnih šparoga. prihvaćaš igru:
ležiš na linoleumu kao u tamnoj tjemenoj rijeci,

iščekujući njegov povratak. kad uđe zidovi zadrhte.
voli te kao osjećaj sitosti, kao stegu. disciplinirano i oštro.

voli te kao radio. pjena iz lonca uspuže na tvoje nečujne usne.
noć izađe iz kože popodneva, uleti kao leptir u sobu, uvuče se

pod tepih zajedno s prstima. žarulje spremno napuste nebo.
nešto je u tebi rođeno, ali nikada neće živjeti, puna si vremena

a vrijeme odbija biti prepuno tebe: nema očiju za plakanje, kosa
odlazi s tjemena, ljubav se zbiva u predsoblju, takve su posljedice.

RIBARU (SVIMA NAMA)

Obnoć postavljaš zasjedu, kao prvi partizanski odred,
odgovorno i mirno, na prsima šume.

njen šum ti diktira ritam, i pjevaš, nošen vjerom u sutra,
pobjedu strategije i pravde: vjetar raznosi tvoju pjesmu

slobodnom teritorijom vode. među prstima premećeš osti.
siguran. neprijatelj, već ograđen mrežom, ne posustaje.

pravilnim pokretima nastoji ostati na površini, zaštititi
ikru, podići zidove unutar zidova. dosljedniji od Nijemca.

okretniji. ali nimalo otporniji na tvoju odluku. građanski
rat koji te pokreće. unutra, na vati grudiju,

čuči nečujni Ivo: revolucija ugušena šutnjom, neprotežna.
mreže koje si pleo godinama sada su spremne. ploviš

i zvijezda te zapljusnu iz dubine i gore, kao zapaljeni Palach,
na nebu. nikakve pjesme. potrebe. plijena. samo mreža:

enklava omći i čvorova, plovuće na kojeg si posebno pazio,
rasprostrta, sa svih strana okruži žrtvu. cijeli si uteg i toneš.

PRISTAJEŠ MI KAO PROTUPOŽARNA BRIGADA MOJSIJU (OBRAMBENIM IGRAČIMA)

To nije zvižduk, nije
dogovoreni početak kraja.

slušaj: akumulacija glasova,
brana

koja ih odvaja od grla. i ti
mrtvi Iggy Pop, na bini,

eksplodirajući:
zemljovid katrana razapet

između čela i rebara. tiho.
vrlo tiho.

tvoja noga je jednostavno
prestala biti nepredvidiva i

jedino što možeš je
razmišljati o mreži;

dok se
kotrlja tvoja okrugla partija šaha

sa smrću, misliš o travi
nikada toliko zelenoj, nikada gorućoj -

nikoga da te podigne na nebo, nikakvog
altruističnog neba, da siđe.

ni jedan gol nije zaustavljen, i zato jest.
samo je mrtvo značenje konačno:

ostavio sam jezik u tvojim ustima
kad si udahnuo.

ZUBARIMA

Previše bijela soba. bjelja od buke.
od tvojih prstiju, mekih,

umogućenih u škrob. sve boje sadržane
u jednoj,

praznoj i sveobuhvatnoj, kao bog
ili Wagner. svakodnevni

nepristojni napadi. rudarskom strpljivošću
stjerati suhi marshmallow

uz zid; pružiti azil savjesti. ugušiti svaki
pokušaj pobune. sjesti,

rastvoriti čeljusti, kao bokove
za glavu debelog, debelog djeteta

i čekati da nešto iznutra izađe, ovaj put
nikakva pjesma, humanistički krajolik,

nikakva utjeha zemlji. sve što ćeš, na kraju,
iznutra ispljunuti je konzervativno.

revolucija ugušena u čaši. i meso, nježno rumeno
kao ogromni tatarski biftek, napušteno,

tamno i meko. nikada više
alkemijske ljubavi. nikada slobodnog izbora.

ali činiš se mnogo lakšim, a soba, barbarski
bijela, kao njemački papa, prepuna

svjetlosti, tek neznatno težom. brišeš se
i silaziš s optuženičke stolice, salonski subverzivan:

bezazlena količina smrti je upravo
napustila tvoja usta.

KRATKI PRILOG KRITICI SUVREMENOG URBANOG POJMA SLOBODE (BICIKLISTIMA)

Također metafizičko barbarstvo je
u ovo zgusnuto vrijeme, kao i na dugi rok,

polagati nade u biciklizam.
popodne pupa u tvojim očima, svi

ljudi u svojim oblicima, obronci slijepljeni kišom,
fatalna izmjena stvari.

podliježeš svakom mogućem obratu. svakoj
skrivenoj namjeri. nepredvidivost je

tvoje najljepše oružje. ali nisi Odisej, otrovni
metalni kentaur. negdje duboko u tebi

čuči sićušni čavao: kada ustane sjedneš i odlaziš
uvijek istim, konačnim, unaprijed određenim smjerom.

GRADITELJIMA DRVENIH INSTRUMENATA (ANDANTE MESTO)

Među nama, nitko ne može pobjeći. Michelangelo kaže:
svaki kamen u sebi sadrži statu. oslobodit je

značilo bi odbaciti suvišno. riječi pretočiti u oblik.
istu stvar moguće je primijeniti na drvo. svaki put kada sjednem

izvadim strip i kapnem u tamni vakuum,
sjetim se da su u mojim nogama izrasla gnijezda.

preskočim odjednom nekoliko stranica, kao polovinu dosadne pjesme,
ispružim ruku da dohvatim čaj, i kad ga dohvatim

stisnem ga usnama i pijem. košulju odložim slijeva. hlače odložim
zdesna; i kad sam već potpuno gol dozvolim zvuku da se,

kao otrovani miš, uvuče u svaku poru mog tijela,
beskrajne ledene smočnice, koja je rezonantna kutija duše. u drugoj

sobi zvuk pronalazi put u utrobu, dok napeta koža trbuha
drhti na ljetnom suncu, i sjaji, kao nobelovska mamuza, glazba ulazi

i izlazi, sreća nakratko poprimi oblik, i onda prestane. za slučaj nesreće
postoje požarni izlazi i čamci za spašavanje; svaki s rupom u prsima.

NIKOGA NE UZNEMIRUJTE (TRGOVAČKIM PUTNICIMA)

Svijet, netaknut, još neprobuđen,
omotan u savršenim spiralama oko šalice čaja.

arpeggio glasova dovoljno udaljenih
da ti se učini da su bezglasni, kao ponekad riječi, prazni,

violinski lijes. sve što je svršeno svršeno je. sve
nadolazeće nadolazi.

ti uđeš glasan i predan, kao Jehovin svjedok,
nakon tri kratka zvona.

vrata za tvojim leđima zadrhte. drvene
čeljusti koje samelju sve što ih dohvati, nepomični,

najstrašniji grabežljivac. kad si napokon ušao sve su
pjevice u kući umukle. svi su jastuci odrvenjeli.

četiri para očiju, realni semiotički četverokut,
bulji u tvoje oči. previše vode u čajniku. previše čiste

ideje uložene u ljubav, borbeno binarnu. glasovi postaju tiši.
odjeća šapuće. sjene potvrdno okopne, iz dana u dan

zrcala odražavaju smrt koja ti jasno nalikuje a ipak
ne poprima konačni oblik, nikad: nitko ne pamti tvoje lice.

SUSJEDIMA (MOJE MESO JE JUTROS SPUŠTENA ZASTAVA)

Med se topi u čaju, potpuno, za razliku od mene u tebi
i tebe u ozbiljnoj glazbi,

predugi telefonski pozivi, nikada mjesta kad trebaš
slobodan stol, uvijek pokvareni liftovi,

stepenice razmotane u beskonačnost, kao razgovor o politici,
i baš kada netko primijeti da se totalitarizam i demokracija

razlikuju samo u brojevnom sustavu
nestane slike i sve nanovo počinje: glasovi cure iz zidova,

potpuno bestjelesni, večer se spušta na dlanove, kao rudar
u jamu, ipak, cipele ostavljene

pred vratima dokazuju da postoje živi. ali što znači živjeti,
dok zima dolazi kotrljajući se kao hladni dah iz mog grla,

i svija gnijezdo u tamnom alfabetu; svi ti užurbani nepoznati
ljudi s poznatim imenom, popodne prelomljeno na dvoje, kao Koreja,

čaj u kojem je med već do kraja otopljen, nerazdvojivo,
i ta viskozna otopina je ljubav; kako stići do tebe; kako te dohvatiti?

IZGUBLJENIM POLOVICAMA (NASILNO PREKINUTA PJESMA)

Kada su željezni ždralovi bacili posljednju nuklearnu elektranu na grad
tvoje se origami srce rasprslo kao staklena kugla

koju Ted Nugentov visoki C zaogrne u sjajnu prazninu. da. tako je počelo:
film u kojem žena, nepristojno pristala mlada žena,

pronađe svoju izgubljenu polovicu, da, tako je počelo.
ulica pretvorena u Finsku, papirnata sjeverna flota

guta asfalt brže od pukotina koje zemlja šalje
iznutra da ga nasmije, krvnik, odsijeca britke replike

kao prste; zrak toliko proziran da ga poželim vidjeti. odsutnost,
temeljno obilježje pjesme, uvlači se u tijela djece, oprezno

jednim pozivom povučene u kuće. miris upravo spuštene vode koja,
kokainizirani liftboy, neumorno odlazi gore, skriva se, u nosnicama

osniva odvratno liberalni sindikat, na kraju miruje, nedugo, negdje visoko,
i opet pada. odsutnost. trijumfalni odmor na koji ne odeš.

čaj: mrvice umočene u zube i površina koja je mirovala kreće se,
naše polovice nas pronalaze ili ostaju skrivene. sve što je stvarno nas nadilazi.

glas, tvoj vlastiti pripovjedač, kaže sada si potpuna
sigurnim tonom prelazi preko slike, kao psihoanalitički Buda, i zna

zna da nikada nije sve izgubljeno. retorički vadičep koji ti probuši oči. isiše
mozak, tako završi. i psihoanalitičari i zombiji i budisti čim se pojave

unište svaki pokušaj kraja. jedini gori su kršćani: čak i nakon apokalipse
nešto se dešava.

TO ŠTO SU ULOGE IZMIJENJENE NE ZNAČI DA SI SVEMOĆAN (KONOBARIMA)

Dok je još uvijek ljeto, odjeća djevojaka tanka i tijesna
kao prezervativ na tikvi, pripijena

tamnim nebeskim tijelima, biciklom stići u Golf, odložiti ga,
brojati plave automobile rasute suncem

kao izrešetane tintarnice, čekati da netko ustane, onda
preuzeti njegovo mjesto, pustiti leđa da utonu

točno u njegova; njegov miris još lebdi u čaši, još malo
i bili bi spojeni, nažalost, postoje duše. promjene nema,

na termometru ni u životu, jednom si sjeo
i nije više moguće ustati, otvoriš novine, u njima ničeg

novog, mnoge stvari ne zaslužuju svoje ime,
nitko ne govori, sve je rečeno, slično je s pisanjem,

i nitko ne žuri osim vremena, sve je velika, zaista velika
precizna jednadžba: stigne kava, i s njom predvidivi,

poznati miris, ali nema ničega nužno lošeg u predvidivosti,
nešto šećera za teške dane, malo glazbe za tiha popodneva,

ljeto prolazi, kao i djevojke, prezervativi pucaju i sve što
se izrodi nije nužno nježno i meko, marame, prve lake rukavice,

prve opsežne kiše i premještanje s onu stranu stakla, kada se
slova presele na tvoje lice; sve češći čajevi, sve češći slučajevi

prolaznih gripa, identitet sveden na izbjegavanje glagola biti,
svog i tuđeg, jesen uvijek donese račun, i svi plaćamo.

SKRETNIČARIMA

Red vožnje je zadao promjenu pravca
i tko si sad ti da se buniš?

debela žena se srušila, kao umorni kit.
neka ekosustavi propadnu.

čaj je proliven. sasvim bez tvoje krivnje.
revolucija je poligon za obuku vaših ruku.

jasno je da i ti nekako služiš daljini
iako je ona odavno izgubila značenje.

planina čije vjetrove ne čuješ.
alpski izvor krštenja, dosadna, kravlja muha.

skretnica u sistem unosi uređeni nered.
ipak, na sjednici osude svaki pokušaj skretanja.

konačna instanca je nužna pobjeda pravca.
daljina tunel u Xiaopingovu oku.

svaka žena, svaki čovjek koji se prevrne
nije na zemlji posljednji put.

linija = istina. smrt nije državna željeznica,
ne izdaje povratne karte.

JOŠ PJESAMA O CHARLESU MANSONU, ČELAVLJENJU I DRUGOM

SPORTSKI PREDMET

Kosa mi ne otpada od pesimizma. ali,
siguran sam,
geni i podneblje imaju u tome
neku ulogu. odlučio sam da ću
barem oćelaviti u svijetu. pritom svijet
vidim kao njihanje prostora. od božjih udova
nastali su Indijci. od mojih vlasi
postaje kasta igrača curlinga. želio bih da curling
bude novi svjetski poredak. da sve ovisi
o glatkoći leda i težini kamena i, naravno,
o vještini. kad se prislonim uhom uz zid
ne čujem ništa. kad isto učinim s tračnicama
čini mi se da vlak dolazi.
ne podnosim nogomet. prostor u ljuljački
i vlak koji stiže kažu mi
da je slušati nemoguće. tjeme je previše hladno
za novo pročelje. u Berlinu smo ostavili
nekoliko turnira u boci piva. u kobasici smo
našli nečiji tuđi curling. čitavu umrlu ligu
smo gledali u Poljskoj. u točki zaborava
povijest počinje teći unatrag. volio bih da netko
brzo zaboravi moju kosu. Ciklon B je odličan
lijek protiv depresije. i Coca Cola, za slučaj
da je crvena crvena krvi.
možda se jednom raspuknem od pesimizma.
ali to nema nikakve veze
s mojom kosom. kriva je klima u kojoj
ne štima klizanje. u kojoj nikad
nećeš razgovarati s Bogom. a o tome sve ovisi. o
širini pruge, glatkoći leda
i težini kamena. vještina dođe sama.

BOG JE SISATA TELEFONISTICA KOJA TI MAZNIM GLASOM KAŽE DA SI BIRAO BROJ KOJI SE NE KORISTI

Negdje su se prevrnuli trajekti. telefon je javio da je anđeo
prvo i jedino biće.
ovo je tjedan mog bilježenja.
danas sam naučio nešto novo. zapisujem sve što vidim.
svaku pojedinu misao.
ako postoji neprijatelj poezije onda sam to,
u ovom slučaju, ja.
ako se uspiješ nekako otresti naplavina
možda te zabljesne sigurno značenje.
kao zubi neke pjevačice/manekenke/glumice, na primjer
Vesne Pisarović. izbor nipošto nije slučajan.
ona zna što su fonemi
i da je značenje neumoljivo.
možda uspiješ pronaći pravo pitanje. na primjer kada će
naše zvijezde početi usvajati djecu? kada će tehno
revolucija dosade pojesti svoje prvo dijete?
negdje su se prevrnuli trajekti. anđeo ne može van iz slušalice.
ovo je tjedan mog bilježenja i ja nastojim
ne izostaviti ništa.
u kuhinji kaplje voda.
prije četiri tjedna su procvale trešnje. slušam radio koji kaže
da je vrijeme bez većih promjena i sve ostalo je
bez većih promjena.
zvijezde se smiješe i preko horoskopa ulaze u naše kuće.
značenje dolazi u valovima, baš kako bi trebalo
ili ne bi trebalo.
trajekti su se prevrnuli.

PUT VODE

Uvijek sam htio napisati dobru pjesmu o vodi. načelno,
započeo bih s Miyamotom. onda bih nazvao prijatelja
koji o vodi zna više od mene. on je plivač.
njegov otac je ribar.
njihova tijela imaju veći postotak vode od naših
i tu se oni i svijet razilaze. ako bi jedan od njih postao Zemlja
nekome bi nedostajalo kopna.
zatim bih se vratio na put mača. rekao bih nešto o glazbi.
Mingus se razlijeva prostorom kao magla.
ima po jedan prsten na svakom prstu. Monk svira kroz oblake.
svi su napisali svoje poglavlje o nebu.
Charles Manson nije napisao ništa, doduše
imao je neke druge talente. on i zmijske mi se uvijek uvuku pod kožu.
volio bih da ih mogu od tamo izvući.
volio bih da moj prijatelj vikne: plivajmo!
ali on kaže da mu je muka od vode. da mu je dosta jer svoje iznutra
ne može nježno iznijeti van
i bez ostatka se time ogrnuti. vidim ga kako se pretače. kao riba.
kako se ljeska na suncu. moj prijatelj je otvorena knjiga
i mi se čitamo. mi znamo
i jedan drugome otvoreno kažemo: za sve je potrebna dobra voda,
za krv, za pivo, za suze kojima, ponekad, možeš osvojiti seks, pa,
daj mi onda tu vodu,
kažem dok koračam po ledu, daj mi vodu,
kažem kad me konobar krivo pogleda, a ja sam zamišljen, daj mi je
da se odnese, da se zakopa, da se do kraja izvade zubi.

pjesmu o vodi završio bih ledenjačkom dolinom,
bijelom, zanemarenom smrću.

MINESTRONE

Zagrli me i dozvolit ću ti da me zamisliš golog.
od danas sam
Judith Butler muške emancipacije.
presta sam razmišljati jer to ne vodi nikuda. od sada gledam
kada je potrebno gledati.
ako bih baš morao sada misliti, to bi bilo o bogu.
ili, još jednom, o praznini. prostoru između ruku,
tamnoj tvari,
onom ostalom između povrća, sasvim svejedno,
bit je u ničijoj zemlji.
o tome kako je kosa lijepa dok otpada. o zadnjim danima svibnja,
prostoru kada praznina pocrni.
kad me zamisliš to je, isto tako, popunjavanje praznine.
u ključnoj točki
sve se svede na egzotične čestice. minestrone. nemaš pojma
što je unutra, ali sve funkcionira. stvar je, vjeruj mi,
u onom između.
dobro popunjena praznina je granica ljubavi.
princip je plivaća kožica, zamisli me
prije nego što ja to učinim tebi.
zagrli me nekako samo ne rukama. ruke su ruralno oružje.
ostavi ih Hrvatima.
izvuci sav silikon i od toga napravi kuću. pribij se uza zid
kao virtualna sjena, korak naprijed,
u volumen obrane i vrijeme bezuvjetne slobode, točku jasne opasnosti.
dok miješaš taj minestrone budi obazriva.
neka bude što gušći. prazninu reduciraj na najmanju moguću mjeru.
i oni koji sad čuče u tim biljkama postanu ponekad depresivni
od svog tog prostora oko njih.

OBILJEŽAVANJE STVARI

Jutros sam mamuran.

nešto u mom životu čeka pravi čas da se desi, uvijek novi
mesar brusi svoj princip patnje.

treba se samo spustiti dolje po jabuke. tijelu pokloniti
mogućnost kože na nožu.

sa susjedom sam razgovarao o Budi.

o tome kako je tijelo utvrda stvarnosti. na zidu dućana sam
jednom napisao Johnny Štulić je bog. sada više
ne vjerujem u bogove.

u prošlom životu sam bio bakar. prije toga bik.

jabukama pokušavam ušutkati mamurluk, spuštam se do trgovine,
srećem susjeda,

pozdravljam svog mesara i on pozdravi mene.

tako je hladno na Ravnicama. trgovina je zatvorena.

moj susjed je privezao psa za rešetku, uplaćuje loto
i razgovara na mobitel.

svaka sekunda je svijet za sebe. ono neodređeno u nožu.

ali ja moram imati jabuke. košticu oko koje se ostalo skupi.

čovjek danas mora imati svog mesara,

svog krvnika od kojeg kupuje sigurnu smrt, koji će reći: volim te,

tako smo sami i tako krvavi u ovoj pustinji,

tako smo laki -

svakog časa mrtvi će hodati zemljom iznutra obloženi nama

u ovoj maloj apokalipsi,

između mnogih.

NAPRAVI OD TOGA PRAVILO

Stalno te citiram. kažem to je u redu
ili ništa to ne valja. smeće.
gledam snimku kazališne predstave
jer mi se ne da ići u kazalište.
nikako mi ne uspijeva
od toga učiniti princip.
uz televiziju se osjećam sigurno.
gledam samo američke filmove iz sedamdesetih
s Robert De Nirom. točnije samo jedan.
ovo danas je iznimka.
danas sam strašno poetičan. upravo sam odlučio
da ću ipak čitati Olsona. kao da hodam
po ledu i onda propadnem.
koliko god se trudio opći princip mi izmiče.
prošlost je prošlost. ne možeš hodati po vodi
bez da nešto poremetiš.
šetnja bi pomela metafiziku. pokušaj recimo
spaliti grlo odozdo.
stalno te citiram. tako je mučno biti dosljedan.
jedini dosljedni koje poštujem
bili su Ian Curtis i Branko Miljković.
preko grane ulaziš u mitologiju
ili u gastarbajtere. zato uvijek kad te namirišem
kažem odvrni žarulju, ostavi granu,
gledaj filmove. da bi led na kojem stojiš propao
moraš na njemu stajati.
to može postati pravilo.

ZIDAR

Iznad mene u kući živi zidar.
ja sam si napravio pahuljice. uvijek jedem
pahuljice. u želucu mi od toga ostanu rupe.
ja sam često kao Eskim.
izvana hladan, iznutra krvav
i uvijek u ribolovu.
moj zidar buši i buši. siguran sam da i njegovi obroci
trpe od viška praznine. onda opet
sve zazida. izlazi i vraća se s pivom.
to vidim. ja miješam pahuljice s mlijekom
iz bijelih krava. praznina nas
obojicu proganja. ponekad diže ruku na ženu.
ne znam kako izlazi na kraj
s njenim nepromjenjivim rupama. ja nemam
ženu. imam samo ono što ulovim.
gutam pahulje i one budu voda. praznina postane
tajni jahač na kiši. kažem što je to nešto snijega,
nešto otvora u jednom danu? što možemo
znati o savjesti?
najviše od svega se bojim gubitka. treba voljeti svog zidara.
žlicu koja je vražji jezik. on uvijek
govori prosto kad izgubi. kaže jebem ti
mater, koliko konja. onda upali radio i ja čujem Cubismo.
ništa drugo se ne mijenja. liježemo uvijek
na pogrešnu stranu
kreveta.

IMALI SMO KUĆU

Na polu pingvini zauvijek usnu
s ribljom kosti u srcu. ja sjedim na sjajnom srpu
i žanjem njihova nježna krila, tamnu
tintu u kojoj sjever taloži tekući tekst.
kad sam prvi put shvatio koliko ima pismenih
i što će sve biti napisano
razmišljao sam o samoubojstvu. onda sam prestao.
kad sam bio dijete gledao sam medvjeda u vatri.
cigo ga je vodio na brodskom lancu
i on je plesao. i to nas povezuje. to je problem ovog svijeta,
ima previše pismenih.
previše medvjeda da se otrgne s lanca.
ta je kuća zatim progutala vatru. tamni je tekst
pljunuo svoje najbolje ratne rečenice, teške su
šape sjele na tijelo kao kiša sječiva na sekvoju, srebrni
uskličnici kojima sve završava.
medvjed pleše po refleksu
a ne po glazbi. ako pokušaš dresirati pismo
nećeš uspjeti.
u onoj kući sam proveo nekoliko ljeta, hranio konje
brao borovnice i slagao domino. gorska klima je stegno
i siguran sam da je u tome skriveno nešto nepotkupljivo lijepo.
ne možeš dresirati pismo.
nije lako zatočiti medvjeda. na polu pingvini zauvijek usnu
rasječenih usana, s ribljom kosti
u srcu. kažu sve što možemo učiniti da se spasimo jest: jasno,
ući u potok i medvjeda priklati.

ZAŠTO NE VOLIM KRIJESNICE

Jer me podsjećaju na rock koncerte, katolike, domaću demokraciju
i Guns 'n' Roses. moj strah od zmija i zaborava
zbiju u jednu jedinu točku.
ako je krijesnica više onda se strahovi množe.
sjetim se kako sam jednu držao u šaci, na Visu, ranih devedesetih
i kako me opekla. sad kad ih ugledam ne mogu se oteti dojmu
da postoji samo jedna i da se ponavlja.
one su ubile Mariju Skłodowsku.
kad sam je drugi put držao bio je kolovoz. te sam godine
naučio nešto o nepomičnosti. spremio sam je nježno pod jastuk
nakon što sam joj otrgnuo noge.
mislio sam, ako se pomakne
možda i nije sve izgubljeno. treću sam zaledio u zamrzivaču.
uvijek sam se bojao znanosti. možda sam zato sad hipohondar.
svaka točka je ispala lažno obećanje, ni jedna
nije preživjela. gdje sam hvatao te krijesnice?
svugdje sam ih hvatao. četvrta peta i šesta su došle u roju.
tu od njih nastane cesta
ili obriši velikog grada. grad nam se raspe pod nogama.
obriši ceste postanu hladne vodene zmije.
gdje je svjetlost najgušća smrt uvire u smrt i s tog ušća te moram gledati,
moram,
ovdje mi nitko neće pokloniti laku bolest, dobri zaborav, zato,
zato ne volim krijesnice.

DOK TRAŽIM PRVU REČENICU

Dok tražim prvu rečenicu netko nabija po klaviru
kao po kućnoj mački. glazba pokušava ustati,
učiniti prvi neosporni korak. ti si voda. pokušavaš logički
dokučiti o kojem komadu je riječ, no to je ipak
potpuno neizvedivo.
siguran sam, tog će bambija netko pojesti.
ti tečeš. kad okrupniš dobiješ bridove i budeš čvrsta,
tobom je moguće razbiti staklo. moguće je u tebi
probiti rupu. mislim, šteta bi bilo to ne učiniti.
izvor je ploča i ako si igla, možda zasniva.
netko nabija po klaviru. nastoji me obojiti bojom vode,
da svi potečemo. pomislim: sve se temelji na dijeljenju.
ovo je vrijeme bijele buke
i brzog prijenosa obaveza, tko još iskušava klasiku?
svi je iskušavamo.
navečer odlazimo u Zagorje i svi se vozimo
u svojim autima, prema melodiji.
naše melodije su nemilosrdne.
trče do zime i tek onda ih pokosi. srna je sigurna smrt.
bolni način. ti si čvrsta voda za zapad, kronologija promjene,
tako svi znamo da je kretanje nestvarno. prve rečenice nema.
sve je nemilosrdno.

SVEŽDERI

VRATIO SAM SE TEBI

Četrnaest dana mi je trebalo
da doprem do prvog sna.
kad sam ugledao na kraju još jedne noći Mosor
znao sam da je to povlastica praznine koja se
čuva u krasnim komadićima.
koju isplaćujemo svakim mogućim djelovanjem.
dostupnost je odsklizala i pala. presjekla grkljan granici.
dok nisam na nebu ugledao Planinu i tako znao da sanjam
mislio sam da su glagoli izgubili snagu.
da više nitko ne može zaposjesti nasilje.
svojim stanicama oslijepiti sunce.
a onda me, kao neočekivani dječji virus, pokosio nemir.
ne vrijeme, ne budni trenutci s tobom,
nego apsolutna samoća, ona tmurna trećina
je bila potrebna.
zato bih želio da od tih komadića složimo tešku,
nepodjeljivu sliku.
da iz njih postane jasna ekonomija osame.
na kraju bih te molio da mi oprostiš ali polja prekriva snijeg,
kao savršena kolonija ideju savršene ljubavi, jasno
teško je odrediti točne granice tog emporija pod embargom,
postaje nemoguće pronaći tragove i oprosti se
udjeljuju sami od sebe, još jače smrt sa nas kosi
sav taj sljez.

SURFIN' USA

Tako se rasula po cesti telad.
njihovo mukanje je nestalo zajedno s vjetrom.
za nama su kilometri autoputa i nešto okuka
ostali kao otrovna zmija.
u svojim, malenim ugrizom zatrovanim mislima,
kao božanskim umlautom
razvijao si sliku ravnice koja se uzdiže.
gora je za tebe uspon i silazak,
prva i posljednja točka
i ta te dosljedna, grafička
i pomalo ofucana metafora progoni.

tvoj tatoo kaže da je vrag sišao s neba da nas nauči jahati.
mislio si, naravno, na valove,
jer si znao da svaki surfer
sa svakim valom pomalo umire.
usponi i padovi.
rascvjetana ravnica ti je tekla u susret.

kad more cvjeta lakše možeš zamisliti golemu čipku
prebačenu preko gore kad padnu snjegovi.
kada se telad raspe rijekom rijetko je tko isprva primijeti.
nekom se učini da strujom plutaju gajde,
nekome jagode.
tu su se krvavi valovi isprepleli i ti si na čas ispustio volan.
tetovirani vrag se uspeo natrag na nebo.
učinilo ti se da cesta teče kroz klisuru, viknuo si
prasica! prasica!
i nešto je ostalo zauvijek istrijebljeno, ili ti ili svjetlo.

s auto kartom na koljenima i sunčanim naočalama na nosu
odavno si mogao znati da je silazak sljepački slalom.
da će se posljednji val razbiti jednom o pijesak

i da si onda zauvijek sišao.

da samo pravac i ideja pravca preostaju.

autoput u ravnici dokazuje poredak svijeta,

svu proizvoljnost i ljepotu metafore. bez uspona. bez padova.

KORČULA

Putovanje na Korčulu bilo je ozbiljna avantura.
što sam tad oteo odnio sam kući na rukama.
svakom sam ponoru dao ime
i svaki put kad sam u njega propao pomislio sam:
otok je tamo gdje je izvjesnost ustrajna
i sloboda ima dugu, opipljivu granicu.

zatim, kad gustirne nadiđu svoj volumen i pupaju.
tradicija ratarstva i ratovanja koja me svaki put
iz ove zemlje potjera k moru
gdje nema plugova i brazde se zatvaraju same od sebe,
kao što se i otvore.
jedan pjesnik kojem ću odgovorno prešutjeti ime
jer je ime ispražnjeno mjesto jezika
u koje će se jednom uvući netko drugi.

zakašnjelo ljeto koje smo tamo proveli
pod brodom slušajući grupu SexA iz Zagreba
bilo je vampirski vlažno.
melodija je skidala zvijezde sa zgusnutog morskog neba
i ljuštila s mojih prsiju zaboravljeni, usnama ugušeni snijeg.

dok pada kiša nad Korčulom
primam je bezrezervno na grudi i kažem: Kornjačo
jesi li dovoljno šuplja, mogu li se u tebi nakotiti cvjetovi?
može li opstati otok čija je granica iznutra izvrnuta tama?
premda nitko nije na mojoj strani,
znam da nam trebaju godine dobrovoljne žeđi
jer nitko ne vodi računa o vodi koja će preplaviti ponore
i na kraju nećemo imati kamo pasti.

IZNUTRA MRTVI IRVASI

Barbarski bijelo me razdvajaš, barbarski,
baš barbarski, kao napredak kliziš oštricom
mog čvrstog jezika, taj kapital je perunika, najmlađi
iris, oružje.

a onda ti. tijelo upisano u svoje dimenzije, temeljito
promišljeno i tako gipko. i unutra mrtvi irvasi, kad smo se
iz Utrina preselili u grad grebali su, kao po krvi.

tako sam odjednom spoznao više toga, na primjer:
neke stvari ostaju žive i nakon što završe.
kao drugo, zglobovi su obična obmana. čovjek od pravca
prije ili kasnije učini program.

tvornice zraka iz prsiju, sjeverni jeleni, barbarski,
upravo barbarski dijele moj jezik. dok se otvara duboki kirurški
šav, irisi miruju. irvasi iznutra vriju, kao i mi, živimo prognani
na Caveu i kavi u ovim sunčevim konzervama. iako, neki od nas,
sasvim rijetko i nevjesto mučemo, ne postoji razlika u mucima.

MANIFEST NEGATIVNE (EST)ETIKE. PRVI PROLOG

Nadam se da neću biti posljednji koji te vidio
i to je ekstremna točka sebičnosti
i gornja granica humanizma
koju sam spreman podnijeti.
nadam se da će te staru gledati netko drugi.
jer, mnogo ljepote se, možda, može pronaći u venama
no ja je ne bih mogao iznijeti,
taj me izostanak skrivenog, totalna transparentija
podsjeća na fašizam i plaši.

toliko mogu reći o tvojoj starosti.
vrijeme koje nam je udijeljeno do tih prijelomnih godina
ispunit ćemo, nadam se, najčišćom prozom.
konkretno: riječima teškim od drugih riječi, seksom,
stiskanjem staklenih šaka u kojima ćemo na kraju
nešto nasmrt prignječiti.

i ja i ti znamo da je dvoje pristojna gomila.
ali kako da, dok se još uvijek divljački dijelimo
naš jednostavni postupak ne preraste u užas?
starost je beskonačno umnažanje boli koja se ruši
kao šleper presječenih kočnica iznad Mimica, koji svu
zaštitu i sav teret, kao granitni grizli, stropošta u strmopizdinu.

a dotad uživajmo u prozi, dugim, gipkim rečenicama
tijela bez točaka.
kada nam netko izmakne cestu, nadam se da se to neće
zbiti u Texasu, ne bih podnio toliko Amerike na očima,
volio bih te poštovati kao čvrstu i očuvanu sliku.
nadam se još da će biti listopad, da imam dojam da sve
ide prirodnim putem, da se starost dosljedno razvija.
nadam se da neću biti posljednji koji te vidio
tko je upisao smrt iznutra u tvoje zjenice.

LIJEPO JE

Lijepo je disati proljetni zrak na Soči
i pri tom ne biti mamuran.
upijati kapljice s izvora i onda u njima teći.
lijepo je dobro se osjećati. imati snage
za bilo kakav oblik vjere koja ne naudi drugome,
dakle, ne imati.
također je lijepo živjeti u Bosutskoj
i vjerovati da ona postoji.
svakog jutra ući u trgovinu i kupiti kruh, jesti ga
nad novinama koje si našao u pošti.
lijepo je kad te pošta pronalazi i kad ti možeš pronaći poštu.
pronalaženje je, općenito, lijepo.
pronaći poznato lice kada prolaziš pored stadiona
ili lošeg sveučilišta. podsmijeh je lijep.
lijepo je pronaći točku.
nož za mazanje koji si odavno izgubio i sad je svilen.
bataljun paradnih anđela spušta željezne uši
i to već graniči sa strašnim. sve graniči sa strašnim,
i to je također lijepo.
odlijepiti žvakaću s đona lagane cipele, zlo koje ti
poremeti ravnotežu i objasni gravitaciju.
Newton je lijep. Brodski je lijep.
barikade su srce umjetnosti i to je nepotkupivo.
kad svira savršen punk kad se ugleda Anna Karina kad se
pomrači mjesec kad se podignu zastave kad se
razdijeli mrtvo more. šetati je lijepo. utopiti se.
što je za mene lijepo za druge je opasno.
teško disati jer je zrak zasićen borovima. govoriti hrvatski.
klizati. također vrijedi i obrnuto.
lijepi su prozori koje možeš otvoriti
i kroz njih dotaknuti oblake. Mosor je lijep.
lijepo je hodati, penjati se i vjerovati u vrh, znati

koje je godine završio rat kada je dan oslobođenja poštovati
dan žena majčin dan voljeti ljubice,
skidati se. padati. biti siguran da padaš, a onda se prenuti.
buditi se. rezati. ispucavati nepotrebno duge rafale tvog imena,
biti sustavno tragičan.

GOVORITI U TUĐOJ ZEMLJI

Lakše je govoriti stranim jezikom u tuđoj zemlji.
onim kojega smatraš svojim i kojemu
tako naivno vjeruješ.
zato bi možda bilo bolje reći:
treba govoriti strancima stranim jezikom, u stranoj zemlji.
tako se nađeš u povlaštenom položaju: po prvi put
vjeruješ da si možda učinio nešto loše.
nitko ne shvaća što govoriš sam sa sobom
na tom reskom balkanskom narječju, previše tiho
da bi nekoga zapravo uplašio.
samo ako se okrene neka kockasta glava pa te pogleda
istovremeno suosjećajno i suučesnički
bit će ti jasno da te netko ipak razumio.
a možda je i neko od prolaznika, pronicljiv,
ili s posebnim darom za jezik
zaključio da sigurno psuješ.
ipak se ponekad osjećaš dobro dok izgovaraš
riječi tog napuštenog narječja. vjeruješ mu,
i to je ona sudbinska pogreška koju je lako počinuti,
to lakše što se više udaljavaš od kuće. osloniš se na njega
kao na prijatelja, ili na štaku, a oslonac je
tako predvidivo nepouzdan.
onda pokušaš govoriti jezikom urođenika. bez obzira
na njihovu brojnost. na činjenicu da te okružuju.
i tek ti tada postane jasno što si sve vrijeme radio.
kupovanje povjerenja mora negdje završiti.
lakše je govoriti stranim jezikom u tuđoj zemlji, ali je bolje
govoriti strani jezik koji ne poznaješ, kojemu ne vjeruješ,
koji te nije u mogućnosti izdati.
najbolje je, naravno, bez obzira na zemlju, pošteno šutjeti.

DOLJE

Majko kako se posade kosti
i što na kraju iz njih nikne?
kako miriše riba?
moja majka iz prsiju gleda kao da sanja.
unutra pluta i bavi se kostima.
sve što u meni pupa je dobrodošlo,
netko će već pobrati cvijeće. volim viruse.
uz njih se osjećam sigurno.
ugrađuju svoja tijela u moje i mi smo u izvrsnoj simbiozi.
kao pužić i moruzgva. ako u meni posadiš kosti
dvostruko ćemo izrasti.
samo, gdje ćemo, majko, uz koga ćemo se stisnuti
kad se ugase svjetla i
netko na obali đavolski urlikne? što ako te
u mraku polegnu i pogode pogrešnu rupu?
problem je u tome što ne postoji pogrešno.
ako vjeruješ stvoreni smo na sliku i priliku božju,
a bog, kao i Freud, ne trpi pogreške. svaka rupa je prava,
i sve je sigurno. valja živjeti dosljedno.
ako posadiš kosti u djetelinu izrast će djetelina.
riba miriše neugodno.
ni u krvnim zrcima gdje si najgušći ne možeš pronaći smisao,
ništa te ne drži na površini.

TVOJE ZGUSNUTO SUNCE

Kako se malim kandžama popeti gore u maslinu,
ostati crna gušterica i preživjeti propast sunca?
svaka je maslina ugasla zvijezda,
a male kandže su sve što imamo.

i to je tajna gravitacije, nestanak svjetlosti koja se njiše
zgusnuta u našim metalnim tijelima.
naše su kandže naša taština, otac ih jednim potezom strese
s čipkaste balkonske zavjese.

svijet je ogromna pedikerka Milena, ona ih sigurnom rukom tamani,
ona pjeva *o sole mio*, naše kandže su prezrela, gola ljepota
ljubav je naš dug prema mrtvima.

UNIVERZALNA PJESMA KOJA SLUČAJNO POČINJE DRŽAVNOM SLUŽBOM

Budite dobri, poštari.

ako se jednom negdje daleko srušim

trebat ću vašu pomoć.

sve što sam mogao zaboraviti sada je zaboravilo mene.

imajte obzira.

ako vas nekad tako zatrebam svejedno ćete biti u prednosti.

obaveza ljepote prestaje s disanjem. na kraju,

nikom ne vjerujem i to me ponekad kazni.

siguran sam da vas nisam precijenio. nešto ćete za sebe

u tome sigurno pronaći. toliko je odgovora

a tako malo uspjelih pitanja, na primjer: čega se bojati?

promjena je zadana svemu, tako i sjećanju.

jezik je grobnica. strah od nas učini mješinu koja se raspe

u kišu drhtavih magnolija, odredi konačni opseg želje.

povijest je slika. prostor uokviren obećanjima.

istina je da često previše govorim, ali je nemoguće

govoriti bez ostatka. povrh svega, suviše poštujem tijelo.

inače se ne događa ništa. biljke za našim leđima

uništavaju tragove. oslobođeni zrak je prijevara, svaka biljka je

zapravo klopka. uhvati te u šake i onda ispuše.

kažem ti, godišnja doba se izmjenjuju

tjedni se izmjenjuju, u svemu postoji ritam,

ali što se zapravo mijenja?

u kojem stanju ću vas trebati, poštari, i u kojoj ću mjeri

ja još uvijek biti jedan, a vi mnogi?

sada je mnogo pitanja, previše pitanja, sve se komplicira.

ako padnem podignite ono što ostane. ako ustanem

postoji li mogućnost da je to drugi silazak? ako ne,
kako to objasniti bolesnima?

izabrati privremenu glad, izabrati dosadu. svi ukруг,
polako, jedni druge jedemo. i bog i svinja i čovjek.
vaša dobrota je privremena, pa neka dođe u pravo vrijeme.
odgovornost je kategorija napada. sve što sam zaboravio se vraća.

svi smo radosni svežderi, pa i dok ničemu, baš više ničemu,
ne vjerujemo.

NITKO NA TAVANU

*... and in a sense we're all winning
we're alive...*

F. O'Hara

ZRAK

Može li biti konkretnije? sve što izgovorimo
ostaje u ova četiri zida. zidovi, prostor između
zidova i malo razuma omogućuju ovaj razgovor,
inače, riječi bi pobjegle. tko bi, uopće, htio
ovdje ostati zatvoren? sunce na podu iscrtava
pravilne rešetke hladno,
kao izgubljeni zub u siječanjskoj noći. ničeg se
ne sjećam. noć je obična, mikrovalna
toplina čini da sve ima okus po siru. tvoj jezik, također.
plutamo, kao dobro organizirani tonovi
komornim prostorom, miris ulazi izvana, ništa nije
zaista izvanjsko i, točno, mirisa nema. grad se prosuo
pod našim nogama kao srebrni anđeo. debelo
sjeverno tijelo. kada ispusti svoje orahe smola
iz njegovih rana kopni u moja sićušna usta.
od onda govorim dvostrukim jezikom. šutim za oboje.
mogu razumjeti dosadu stabla zaokupljenog redovnom
promjenom, sezonom izmjene perja,
kada ga hladni nokti učine praznim i oštrim, sa svih
strana okovanim njegovom odbačenom kosom. zrak je
najveći neprijatelj riječi, prenosi ih bez obzira. i to je
naša najljepša katastrofa; dolaze ledeni dani,
drveće miruje, zidovi poprime ugodnu plavu boju, okovi
koji slijede samo će biti teži, tako je jednostavno.

PJESMA TIJELU

Nešto zlo te pokrenulo da te jednom zaustavi.
udovi bijahu teške i mokre grane.

sve što je u njima skriveno, svaka zimmica, svaka
nepripremljena riječ je sićušni vrag u mom uhu.

zima te stegla i navila, i sada kucaš,
kao zlatni obiteljski sat.

kazaljke pokazuju koliko podnosiš vrijeme.
njima si razapet između velikodušnosti i jeze

i svaki put kada zazvoni pokažeš spremnost na ustupke.
nadaš se da se nikada neće dogoditi. da si izgradio

potpuni dom. svako jutro promatraš kao pobjedu.
osjećam te iz samog dna svojih zuba. više ti ne vjerujem:

odavno sam naučio ne čuti tvoj jednoznačni jezik.
odlazak ne znači ništa bez povratka. kako ćeš, tijelo,

bez mene znati šutjeti? kako ćeš prihvatiti samoću
i njezin ružni binarni oblik? ne daj mi da te napustim.

NEPREVODIVI SIJEČANJ

U ranu zoru si jezero. bjelina te ispunja,
nepostojeću, mističnu hostiju.

za tobom ostaju puste lijehe.
znam: izdaješ se za nešto što nisi.

ni jedan vrat ne može slijediti tvoju putanju.
sve u svemu,

nudiš ukusan odraz. ukradeno svjetlo zvijezde
koje jutrom potajno vraćaš. bez težine.

cijelu noć čučiš između sklopljenih tučaka.
ne bježiš, ne. više ne bježiš.

postojanje je istisnulo nepostojanje, u stalnost.
javan si kao pobjeda, ili bolest.

svo svjetlo curi iz tvojih prsiju. nikakav klorofil:
nikakvo skriveno lice.

previsoko si da bi značio: svi samoglasnici,
mrtve zmije, šapuću mjesec je mjesec je mjesec.

AKO PIŠAŠ PO ŠALAMUNU VRATI TI SE U LICE, SMRT

Sada je potrebno iznova stvoriti svijet. pusto je,
pusto područje riječi. kroz prozor duša odlijeće
u svijet, ali ne ako sama ne postoji. sve je pustinja.
ako zabraniš disati granici

i ako je tupa oštrica na kojoj se ništa ne prelama
cvijet će izrasti obrnuto. njegove nožice će plašiti
Ameriku. moja zlatna ribica će kad umre postati
metonimijom novog poretka. sedam sekundi

odgovornosti: svaki put novi jednaki krug. nikada ništa
nije jednako. kada smo gutali more svaki je ujutro
pojeo potpuni svemir, i svi se razlikuju. ne postoji savršena
kopija. simulacija je fantazma. pokušaj teorije da nadvlada vrijeme.

uvečer smo pisali ribice. najgore su prošli koji su imali
ispišati koralj, ili zvijezdu. zvijezda poslije nije
imala boju. ja sam ispišao konjića. kada gradiš još jedan
svijet dobro je u njega postaviti zeppelin. tako kupiš

pravo da ne bude vještica, a sigurno imaš buktinju i opet
je strašno. svi koji smo pisali nekad smo bili popišani,
pa znamo kako je stablu. četrdeset smo se puta smrзли. svi smo
čitali O' Haru. ja sam poslije na tečnom engleskom

napisao: *It's all like waiting for a cab/you know, but/you
never know/really.* to mi se svidjelo. pokušao sam saznati koliko
nas je unutra, u jednom. kako bi mislio Babilon. zapad je golema
atomska babuška. beskonačno se dijeli, ali zadržava oblik.

kao virusi. uvuku se od nekud pa te preokrenu. na kraju si
naopako, kao cvijet. iz prsa istaćeš opijum. riječi se talože
s obje strane granice kao pijesak u Meksiku. ništa se ne vidi
od oluje, ali ih ima svugdje. svih ima previše. najviše ih ima

u ustima, i to je najopasnije. Sloterdijk kaže: dijalektika; sjajno je,
sjajno sunce. dvanaest sati, a da nitko nije vidio gdje su
nestali naši skauti. kad klekneš Bog ti govori. sve što kaže je poznato.
jesam li ikada rekao što mislim o kršćanima? ne podnosim

kršćane. noć je hladna maslina na tvom dlanu. ljubav te je učinila
glatkom i teškom kao stoljeće kiše. kad nešto stvoriš treba to
umotati u tijesto i pojesti. jezik nije ni plinska komora ni tamno sunce
ali je nemoguće iznutra izaći; užitak u zidovima je ograničen.

PISATI BEZ TRAGEDIJE

1.

Nikada rukama nisam dao punu slobodu
(što bi sloboda s mojim nesportskim rukama)
možda zato ne mogu pisati kao glazba; jutro je
dosadno, plavi stupovi dima, šutljive duhanske strelice

preuzimaju zajedničke predmete, kao njujorški pjesnici
moj glas nakon večernjeg čitanja, ali
to nije retoričko samoubojstvo. tek možda mističko
iskustvo plutanja čvrstim taktom,

pisanje bez ruku kada ih nema i volja
da se obranim od pesimizma puhačkim combom
čiji je moto nemoguće zatvoriti u papir. ali što ostane nakon

pjesme? njena arhitektura, kao bakreni sitniš, rasuta kuhinjskim
stolom, ugušena potreba za imenima: svi moji beslobodni
prsti na kraju nečujno teku kroz tvoju kosu.

2.

U drugoj sobi Jerko kuha slatki marokanski čaj.
sve što prođe kroz prozor i raspe se, kao zvjezdani
stadion, nad mojim tjemenom, također je glazba.
žbuka zadovoljno kopni sa zidova, skoro je sedam, nema

drugih zmijsa u psima. moguće je da svaki ton nosi
posebnu boju, kao i samoglasnici, Rimbaud je znao:
tišina je glazba, kao mjesec, i obrnuto. koliko o pustinji može
čovjek naučiti iz čaja? piti i pisati pentatonski, misliti

modro. znam da poezija nema ničeg zajedničkog s molom,
ali molove volim. ako pišem daljinu pišem potpuno bijelo.
drukčije je ne mogu iščupati iz sunca. odgovori, kao i glazba,

ljubav, politika, od nekud silaze, iako nisu iznad –
u drugoj sobi ljestvice pupaju, stadion je zatvorio, prazno se
nebo ljušti na moje pročelje, tiho; kao klizač po linoleumu.

3.

Slaba je utjeha biti uvjeren da si uspio pisati bez tragedije
dok se oko tebe mirno događa život. kažem to uvijek
kad pesimizmom napadam new age. dva prsta stavljam
u uši i čekam da se priroda odvrte. ipak sam

bio i ostao glazbeni fašist. Zagreb je danas mokar. glazba
se najljepše širi po vodi. i što ako će pločnici propasti?
asfalt ne prima tragove, moje stanje je trenutno najbliže pari.
ako bih danas pisao pisma bi izgubila marke. novi svijet nikuda

ne bi stigao. imao sam najveće zvučnike u domu, njih mi je
jednom donio PTT. njima sam pisao morseova ljubavna pisma.
tko započinje točkama nikada ne završava. jednom je Cage izišao

iz svojih kaveza, kao sjeverni medvjed, i sve nas požderao tišinom.
u Zagrebu volim resku jesen. idem u menzu i čekam kestene,
ali ih nikad ne dočekam. bijelo je još neispisano. svi simboli su izmišljeni.

NITKO NA TAVANU

Nikog nema na tavanu
znam to
jer je iznad nas užareni betonski krov,
srebrni nosač neba,
i uopće nemamo tavana.
toliko je stvari
koje praktično definiraju odsustvo.
tavana.
kuće.
svijeta.
sobom se rasipa plitki pospani zvuk
kao da su se na tavan uvukli puhovi, ali,
već sam rekao,
nema tavana.
više nam ne preostaje obala. čvrste točke su
predale svoje zidove.
sutra ću obaviti tristo
odgođenih telefonskih poziva,
već dugo ne mogu
podnijeti verbalnu bliskost.
počeo sam po četvrti put
gledati *Fitzcarraldo*. tu sam naučio kako
se brodovi mogu prenijeti preko brda
i kako nije nužno biti pobijeđen
da bi se osjećao loše,
štoviše,
kišni dani govore
obrnuto.
Kinski je, čini se, najbolji.
role s Jaggerom govore slomljenim jezikom.
nema razloga za tišinu
i nikoga ne treba kriviti:

poštu ne dobivam, reklame me ne zaobilaze,
(kapital je noćna
kapa za mirisnu
kosu svijeta)
kava nikada nije dovoljno vruća,
kao ni informacije, nikada dovoljno novih ploča
i nikad dovoljno šuštavih klasika
sve je gigantska,
mlaka lokva tjeskobe.
stvari definirane odsustvom me uglavnom plaše.
na primjer samoća (uvjetno),
religija (i njeno grozno odsustvo drugog)
smrt (bezuvjetno) i sve
što bih mogao iz njih izvući je trenutna ljubav,
značenje nanizano na kišu,
kap
koja fizički prelije čašu.
nikog nema na tavanu.
nikada nikog
nije bilo na tavanu.
ne postoji tavan i sve obješeno
nad našim glavama je golemo zvjezdano njihalo,
kolijevka glazbe, tamna
plahta neba kojom se
pokrivam svake noći dok spavam.

POSLEDNJA PJESMA

Danas treba staviti posljednju točku. trebao bih
biti zadovoljan: sutra rukopis odlazi uredniku,
ovo je posljednja pjesma. kažem to
iako potajno priželjkujem suprotno, tj. vjerujem

bit će još pjesama, nešto će, kao pospana lava,
opet iz mene izaći, znam, nikada nije bilo jednostavno.
ponovno nevolje s obiljem: sve želi ući u posljednju
pjesmu, netko se gore tušira, orgulje tjeraju

topli refren kroz moju kožu, na drugom
kraju svijeta nešto upravo poprima oblik. to je sasvim
jasno ako u tražilicu upišem: svijet. vijesti okružuju
zemlju kao svjetlosni gepard. zatvorenih

očiju oslanjam se na uši, ali dugo ne čujem ništa.
horizont okusa kaže: doručak, počinje još jedan
tjedan obojen kavom, kroz prozor ulazi nedjelja, iako
znam da oprosta nema. kako prići posljednjoj pjesmi?

gomila nasilnih glasova čuči u svakom slovu. ako pišeš
poznatim jezikom to je kao pjevanje evergreena.
pitko i neugodno. ako, ipak, pišeš glasni zvuk svojeg tijela
pjesma je džep u kojem odnosiš srce.

curi od svugdje. kao zimska toplina probija obraz, sjajna,
goruća peć. ništa me ne požuruje, ali treba povući crtu;
krvariti kada se ne može ostati čist i sasvim
pokisnuti kada je najljepše ostati suh, otvoriti se

kad je većina osobnog zatvoreno. dovoljno pojedinačnog
sigurno govori nešto o općem. para se uspinje,
kao jabučni sok, uz moje grlo. nokti su presjekli mjesec, 12:
30 je, ali kako precizno mjeriti vrijeme dok završava

posljednja pjesma, sve što je napisano. u tisi su kosovi savili
gnijezda. cimer se vratio s trčanja, upravo ću
staviti posljednju točku. učinim to i skuham čaj i kako sada
preživjeti sve što je ostalo, sve to nestvarno oko nas?

Marko Pogačar

Rođen 1984. u Splitu. Urednik u književnom časopisu Quorum i dvotjedniku za kulturna i društvena zbivanja Zarez. Bio je stipendist fondacija Civitella Ranieri, Passa Porta, Milo Dor, Brandenburger Tor, Internationales Haus der Autoren Graz, Récollets-Paris itd. Tekstovi su mu prevođeni na tridesetak jezika. Priredio zbornik *Hrvatska mlada lirika 2014.*

Objavio: *Pijavice nad Santa Cruzom* (pjesme, 2006, 2009); *Poslanice običnim ljudima* (pjesme, 2007, 2014); *Predmeti* (pjesme, 2009, 2015); *Jer mi smo mnogi* (publicistika, 2011); *Atlas glasova* (eseji, 2011); *Crna pokrajina* (pjesme, 2012); *Bog neće pomoći* (priče, 2012, 2014); *Jugoton gori!* (eseji, 2013, 2014).

Biblioteka Online

knjiga 110

Marko Pogačar

POSLANICE OBIČNIM LJUDIMA

© 2014 Marko Pogačar

© za elektroničko izdanje: Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, 2014, 2015, 2016

Izdavač

Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, Zagreb

Za izdavača

Aleksandra David

Urednik

Krešimir Pintarić

Fotografija

© Krešimir Pintarić

ISBN 978-953-7669-63-8 (HTML)

ISBN 978-953-345-288-3 (EPUB bez DRM)

ISBN 978-953-345-289-0 (PDF)

ISBN 978-953-345-290-6 (MOBI)

Prvo izdanje

Algoritam, Zagreb, 2007.

**Knjiga je objavljena uz financijsku potporu
Grada Zagreba.**

